

Οι αλλαγές στη λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρίας

Επιγραμματικά τα βασικά σημεία του Ν.4548/2018

Η θέσπιση του Ν.4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των Ανωνύμων Εταιρειών» στοχεύει στην εναρμόνιση των εγχώριων διατάξεων με τις κοινοτικές οδηγίες που εκδίδονται κατά καιρούς και περιλαμβάνει τον πλήρη εκσυγχρονισμό αυτών ως προς τη δομή και τη λειτουργία μιας Ανώνυμης Εταιρίας κατά τρόπο πιο ευέλικτο, άμεσο και αποτελεσματικό. Οι νέες διατάξεις απλοποιούν τις νόμιμες διαδικασίες ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων της ΓΣ και των καθηκόντων του ΔΣ επικυρώνοντας συνάμα και τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων.

Οι διατάξεις είναι **σε ισχύ από 1/1/2019** ενώ παρακάτω εμφανίζονται οι **βασικές αλλαγές – προσθήκες** που έχουν προκύψει **επιγραμματικά**:

- ▶ Αναλυτική καταγραφή των πράξεων που υπάγονται στο ΓΕΜΗ (άρθ. 12):
  - α) Οι ιδρυτικές πράξεις ΑΕ με το καταστατικό
  - β) Τροποποιήσεις καταστατικού μαζί με εγκριτική απόφαση της Διοίκησης,
  - γ) Ο διορισμός και η παύση των προσώπων που:
    - αα) ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας,
    - ββ) έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα,
    - γγ) είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.
  - δ) Κάθε απόφαση για τακτική ή έκτακτη αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας με όλα τα σχετικά στοιχεία.
  - ε) Η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου (αρθ 20).
  - στ) Οι εγκεκριμένες ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπογεγραμμένες και οι σχετικές εκθέσεις του ΔΣ και των ελεγκτών της ανώνυμης εταιρείας.

Στοιχεία Καταστατικού ΑΕ

- ▶ Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι ελληνικές ΑΕ δεν μπορούν πλέον να εκδίδουν «ανώνυμες» μετοχές. Οι ήδη υπάρχουσες ΑΕ με ανώνυμες μετοχές θα πρέπει να τις **ονομαστικοποιήσουν** υποχρεωτικά την 1/1/2020. (παρ 1 άρθ. 184)
- ▶ Η **ονομαστική αξία** μιας μετοχής κυμαίνεται από 0,04€ έως 100€. (άρθ. 35)
- ▶ **Ελάχιστο κεφάλαιο 25.000€**. Οι υπάρχουσες ΑΕ που έχουν κεφάλαιο 24.000€ δηλαδή μικρότερο του 25.000€, θα πρέπει άμεσα από 1/1/2019 να το αυξήσουν σύμφωνα με το άρθρο 183, όπως και εν γένει να εναρμονίσουν το καταστατικό τους στις νέες διατάξεις μέχρι την 1/1/2020 σύμφωνα με απόφαση της ΓΣ που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία (άρθ 183). Η μη

εναρμόνιση δεν επιτρέπει τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων στις υπηρεσίες του ΓΕΜΗ.

▶ Εάν η **καταβολή κεφαλαίου είναι σε είδος**, υποβάλλεται σε υποχρεωτικό εκτιμητικό έλεγχο από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές ή πιστοποιημένους εκτιμητές (κατάργηση του άρθρου 9 Ν.2190/1920). Η έκθεση αποτίμησης υποβάλλεται απευθείας στο ΓΕΜΗ χωρίς να ελέγχεται από το ΔΣ και η διαδικασία μεταβίβασης θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 6μήνου, διαφορετικά απαιτείται νέα έκθεση. (αρθ 17)

▶ Γενικά η **καταβολή κεφαλαίου** (παρ 6 άρθ. 20) **πιστοποιείται** από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή (που δεν ασκεί τακτικό έλεγχο) με μέριμνα του ΔΣ ή απευθείας από το ΔΣ για μικρές και πολύ μικρές οντότητες. Η πιστοποίηση πρέπει να λάβει χώρα μέσα στο πρώτο 2μηνο από τη σύσταση της εταιρείας και μέσα σε 1 μήνα από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του ποσού της αύξησης.

▶ Στην **επωνυμία** προστίθεται η επιλογή να αναγράφεται οτιδήποτε φανταστικό ή πραγματικό όπως ένα μαιλ, μια ιστοσελίδα κτλ (άρθ. 6)

▶ **Διάρκεια**: ορισμένου ή αορίστου χρόνου (άρθ. 8)

Γενική Συνέλευση Μετόχων

→ Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης Μετόχων: Προστίθεται εδάφιο που αφορά την έγκριση της συνολικής διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου που έλαβε χώρα κατά την αντίστοιχη χρήση και απαλλαγή των ελεγκτών (άρθ. 117).

→ Η **τακτική Γενική Συνέλευση** Μετόχων πραγματοποιείται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και μέχρι την 10^η ημέρα του 9^{ου} μήνα μετά το κλείσιμο του Ισολογισμού.

Πρακτικά αυτό συνεπάγεται ότι εάν η χρήση κλείνει την 31/12, δηλαδή ημέρα για τη σύγκληση τακτικής Γενικής Συνέλευσης είναι η 10/9 εκάστοτε έτους, προκειμένου περαιτέρω να κατατεθούν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις στο ΓΕΜΗ έως 30/9. (παρ 1 αρθ. 119)

Διοικητικό Συμβούλιο

Ειδικά όσον αφορά τη συγκρότηση και λειτουργία του ΔΣ μιας ΑΕ, οι νέες διατάξεις διευκολύνουν εξαιρετικά την καθημερινή λειτουργία του ΔΣ από πλευράς εκτέλεσης καθηκόντων και τη λήψη αποφάσεων με τη χρήση των τεχνολογικών μέσων, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της εκάστοτε οντότητας ΑΕ.

⇒ Τα **μέλη** του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται από 3 έως 15 το ανώτερο, ενώ μέλος μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο αρκεί να εκπροσωπείται από ένα φυσικό πρόσωπο. (παρ 3-4 αρθ.77)

⇒ Επίσης, επιτρέπεται η ύπαρξη **μονομελούς Διοικητικού Συμβουλίου** ώστε η διοίκηση της ΑΕ να εκτελείται μόνο από ένα φυσικό πρόσωπο σύμβουλο – διαχειριστή (*μονομελές όργανο*) για μικρές και πολύ μικρές οντότητες, ως κάτωθι (παρ 1 αρθ.115):

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ	«ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ»	«ΜΙΚΡΕΣ»
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ	Όσες δεν υπερβαίνουν τα 2 από τα 3 κατωτέρω κριτήρια	Όσες δεν είναι «πολύ μικρές» και δεν υπερβαίνουν 2 από τα 3 κατωτέρω κριτήρια
1. Σύνολο Ενεργητικού	350.000€	4.000.000€
2. Ύψος Κύκλου εργασιών	700.000€	8.000.000€
3. Ετήσιος Μ.Ο απασχολούμενων	10 άτομα	50 άτομα

⇒ Υπάρχει δυνατότητα **ανάθεσης του εσωτερικού ελέγχου** σε τρίτα πρόσωπα που δεν είναι μέλη του ΔΣ ώστε να μην υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. (παρ 1 άρθ. 87)

⇒ Δυνατότητα **συγκρότησης εκτελεστικής επιτροπής** με σκοπό τη λήψη αποφάσεων και την καθημερινή διοίκηση της εταιρίας, με το λοιπό ΔΣ να έχει καθαρά εποπτικό ρόλο. (παρ 4 άρθ 87)

⇒ Δεν απαιτείται πλέον φυσική παρουσία καθώς το **δια περιφοράς πρακτικό** μπορεί να υπογραφεί και μέσω ανταλλαγής mail. (παρ 2 αρθ 94)

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Συνδεδεμένα μέρη = πρόσωπα που ασκούν έλεγχο ή αθέμιτη επιρροή στην ΑΕ. (Αρθ 99)

- **Εισηγμένες** ΑΕ: τα πρόσωπα που ορίζονται στα ΔΛΠ 24 και ΔΛΠ 27.
- **Μη εισηγμένες** τα μέλη του ΔΣ και τα στενά μέλη της οικογένειας αυτών ως ορίζει ο Ν.4308/2014, καθώς και όλα τα άτομα που ορίζονται επιπλέον στο καταστατικό.

Γενικός κανόνας: Απαγορεύεται η σύναψη συνολικά οποιωνδήποτε συμβάσεων της εταιρίας με συνδεδεμένα μέρη και η παροχή ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ των προσώπων αυτών, χωρίς ειδική άδεια παρεχόμενη με απόφαση του ΔΣ (αρθ 100) ή της ΓΣ των μετόχων, στο πνεύμα του άρθρου 23^α του Ν2190/1920. (παρ 1 αρθ 99)

Εξαιρούνται οι συμβάσεις που υπογράφονται και άπτονται της συνήθους καθημερινής και εύρωστης λειτουργίας της ΑΕ όπως συμβάσεις αποδοχών ΔΣ, συμβάσεις με πιστωτικά ιδρύματα ή με μετόχους ή με θυγατρική εάν δεν υπάρχει συνδεδεμένο πρόσωπο κτλ (παρ 3).

Οι διατάξεις του Ν.4548/2018 για πρώτη φορά ορίζουν ένα ποσοτικό κριτήριο που κρίνει πότε μια συναλλαγή αφορά σύμβαση με συνδεδεμένα μέρη ακόμα και εάν δεν έχει ορισθεί γραπτώς:

Ποσοτικό κριτήριο ελέγχου συμβάσεων με συνδεδεμένα μέρη:

Η συνολική αξία των συναλλαγών των συνδεδεμένων μερών θα πρέπει να είναι $\leq$ 10% της αξίας του ενεργητικού. (παρ 5 αρθ 99)

Ωστόσο, ο νόμος επίσης ορίζει κάποιες προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες χορηγείται άδεια σύναψης σύμβασης με κάποια συνδεδεμένα μέρη:

α) Άδεια από ΔΣ με διάρκεια 6 μηνών ή 1 έτους επί επαναλαμβανομένων συμβάσεων με το ίδιο πρόσωπο,

β) Κατάρτιση έκθεσης αξιολόγησης.

Εντός 10 ημερών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της χορήγησης άδειας από το ΔΣ κατά την παρ 2 του άρθρου 101 (περιεχόμενο έκθεσης αξιολόγησης), μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση ΓΣ για να αποφασίσει αυτή για το ζήτημα της παροχής της άδειας. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό μέχρι το ένα τις εκατό (1%) του κεφαλαίου.

Στην περίπτωση που η συναλλαγή αφορά μέτοχο της εταιρείας, ο συγκεκριμένος μέτοχος δεν μετέχει στην ψηφοφορία της ΓΣ και δεν υπολογίζεται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας.

γ) Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη στο ΓΕΜΗ (άρθ 101): α) Υποχρεωτικά σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης της συναλλαγής, β) Γενικευμένη δημοσιότητα της απόφασης

Διανομή κερδών

Σημαντικές αλλαγές εισάγουν οι νέες διατάξεις όσον αφορά τη διανομή κερδών των ΑΕ, ως απόρροια της αλλαγής των λογιστικών μεθόδων αποτίμησης σύμφωνα με τις διατάξεις των ΕΛΠ Ν. 4308/2014.

❖ Γενικά δεν επιτρέπεται η διανομή κερδών μιας ΑΕ όταν στο τέλος της χρήσης (παρ 1 αρθ 159):

$IK \leq$ (μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά που δεν διανέμονται + πιστωτικά κονδύλια ΚΘ που δεν διανέμονται + μη πραγματοποιημένα κέρδη ΚΑΧ)

Μη πραγματοποιημένα κέρδη αποτελούν τα κέρδη από αναστροφή ζημίας απομείωσης κονδυλίων λόγω αποτίμησης, οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση άλλων λογαριασμών κτλ., δηλαδή πιστωτικά κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

❖ Το ποσό διανομής στους μετόχους **δεν μπορεί να υπερβαίνει** (παρ 2 αρθ 159):

Μερίσματα < Κέρδη χρήσης + κέρδη εις νέον + διανεμόμενα αποθεματικά – μη πραγματοποιημένα κέρδη χρήσης - ζημίες εις νέον – υποχρεωτικά από το νόμο/καταστατικό αποθεματικά

❖ Σειρά διανομής κερδών:

- Κράτηση για **τακτικό αποθεματικό** = (Καθαρά κέρδη χρήσης προς διανομή * 5%)
  - Ανώτατο όριο: Σύνολο σχηματισμένου τακτικού αποθεματικού <= 1/3 καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, εκτός εάν αναφέρει το καταστατικό κάποιο μεγαλύτερο όριο.
- Κράτηση για **πρώτο ελάχιστο μέρισμα** (παρ 2 αρθ 161) =
(Καθαρά κέρδη χρήσης προς διανομή – τακτικό αποθεματικό – Μη πραγματοποιημένα κέρδη ΚΑΧ) * 35%
  - Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Μετόχων κατά αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (2/3), δύναται να μειωθεί το ποσοστό του 35% πρώτου μερίσματος, όχι λιγότερο όμως από 10%.
  - Με πλειοψηφία 80% του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου μπορεί να μην διανεμηθεί καθόλου το πρώτο μέρισμα με σκοπό την κεφαλαιοποίηση του.

Ομολογιακά δάνεια

Στα άρθρα 59 έως 74 απεικονίζεται ένας πλήρης εκσυγχρονισμός των διατάξεων λόγω ευρείας χρήσης των ομολογιακών δανείων από τις ΑΕ ειδικά τα τελευταία χρόνια. Οι νέες διατάξεις διευκολύνουν τη χρηματοδότηση των εταιριών και προσεγγίζουν τα κρατούντα στις διεθνείς αγορές. **Η έκδοση του αποφασίζεται αποκλειστικά από το ΔΣ με πλήρη ελευθερία σε όλους τους όρους.** (παρ 1 αρθ 60)

Οι ομολογίες μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του δανείου.

Αρθ 70: Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

Αρθ 71: Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

Αρθ 72: Ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη